

POZIV ZA DOSTAVLJANJE ZAHTJEVA br. RFA-2023-04

Za dodjelu bespovratnih sredstava kroz USAID Diaspora Invest projekat fond za dodjelu bespovratnih sredstava

Objavljeno 27. februara 2023

I. Svrha

Poziv za dostavljanje zahtjeva (RFA) za dodjelu bespovratnih sredstava namijenjen je za podršku kvalifikovanih i registrovanih mikro, malih i srednjih preduzeća (MMSP) u Bosni i Hercegovini (BiH). Svrha ovog Poziva za dostavljanje zahtjeva (RFA) je da podrži Projekat u ostvarivanju programskih ciljeva, naročito da potakne i proširi direktnе investicije i potencijal dijaspore putem MMSP-e, širom zemlje, i/ili podrži startupe i/ili zajednička ulaganja.

USAID DI traži podnosioce zahtjeva za dodjelu bespovratnih sredstava koji će jasno pokazati: (i) povećana direktna ulaganja dijaspore, (ii) otvaranje novih radnih mesta, (iii) rast, koji je obuhvaćen prodajom i/ili izvozom, i (iv) uvođenje novih proizvoda i/ili usluge za BiH i izvozna tržišta.

Pozivaju se sva kvalifikovana MMSP preduzeća da podnesu prijave u okviru ovog Poziva za dodjelu bespovratnih sredstava.

2. Opšte informacije

U odnosu na broj stanovnika, dijaspora BiH – koja broji dva miliona osoba – jedna je od najvećih na svijetu. Visokokvalificirana, poduzetničkog duha i ekonomski uspješna u svojim novim sredinama, dijaspora BiH održava snažne porodične veze s mjestom svog porijekla, čemu svjedoči 1,84 milijarde dolara – koliko su tokom 2021. godine poslali kući putem novčanih doznaka. Ali, emotivna povezanost sa starom domovinom vremenom obično blijedi, što znači da postoji ograničena prilika za usmjeravanje novog kapitala i stručnog znanja koje dijaspora posjeduje natrag u zemlju. Uključivanjem više talentiranih i uspješnih ljudi iz dijaspore u procese dijeljenja znanja, resursa i mreža koje su stvorili van njenih granica, BiH će podstaći ekonomski razvoj i pozitivne društvene promjene u zajednicama širom zemlje.

USAID-ov projekt Diaspora Invest je nastavak prethodne uspješnih napora USAID-a u angažmanu dijaspore koji su pomogli da se prikupi više od 28 miliona dolara ulaganja dijaspore, u proteklih pet godina.

a) Opis projekta

USAID DI projekt, koji je započeo u oktobru 2022. godine, potiče angažman lokalnih zajednica u dijaspori i katalizira ulaganja dijaspore i prenos znanja kako bi se stimulisao ekonomski i društveni razvoj BiH. Ovaj petogodišnji projekt vrijedan 15,7 miliona dolara implementira Financial Markets International, Inc.

Kako bi stvorio mogućnosti za bh. dijasporu i njene građane, projekt radi na privlačenju i olakšavanju ulaganja dijaspore i znanja u lokalne zajednice, pružanju finansijske i tehničke podrške dolazećim investitorima iz dijaspore, prijenosu znanja iz dijaspore natrag u zemlju i proširenju pristupa finansijama za MMSP povezana sa dijasporom.

USAID-ov projekt Diaspora Invest će – kroz finansijsku i tehničku podršku – BiH pomoći da:

- Poboljša mogućnosti lokalnih vlasti da uključe dijasporu u lokalni ekonomski razvoj kroz javno-privatni dijalog na visokom nivou.
- Stimulira i podrži prenos znanja i priliv ulagačkog kapitala u lokalne kompanije.
- Proširi direktna ulaganja na dijasporu s velikim potencijalom i/ili startup kompanije, zajedničke pothvate i mikro, mala i srednja preduzeća povezana s dijasporom (MMSP).
- Poboljša pristup postojećim i novim finansijskim instrumentima kako bi omogućili priljev privatnog

kapitala u MMSP-ove povezane s dijasporom.

Projekat treba ostvariti slijedeće rezultate:

- Ulaganja vrijednosti 50 miliona dolara kroz nova privatna i ulaganja dijaspore u BiH.
- Otvaranje do 2.000 novih radnih mesta u kompanijama povezanim s dijasporom.
- Pružanje podrške za 500 startup kompanija, zajedničkih pothvata i MMSP-ova povezanih s dijasporom.
- Uključivanje najmanje 30 lokalnih zajednica u privlačenje znanja i ulagačkog kapitala dijaspore.
- Poboljšan pristup tržištu, prodaji i izvozu koji je osiguran kroz angažman dijaspore,
- Stvaranje povoljnijeg lokalnog i nacionalnog poslovnog okruženja kroz javno-privatni dijalog na visokom nivou sa dijasporom i lokalnim poslovnim ljudima i vladama,
- Razvoj novih i poboljšavanje postojećih finansijskih instrumenata koji će podržati dalji ekonomski razvoj.

3. Opis Fonda za dodjelu bespovratnih sredstava

Ukupna vrijednost Fonda za dodjelu bespovratnih sredstava je 2,8 miliona dolara. Fond za dodjelu bespovratnih sredstava USAID Diaspora Invest projekta razmatrat će zahtjeve za investiranje kao što su investicije kojima se želi finansirati finansijski održiva bh. preduzeća sa vezama sa bh. dijasporom koja imaju potencijal da prošire svoje poslovanje i zaposle nove zaposlenike. Odlukom o dodjeli bespovratnih sredstava tražit će se angažman sa članovima dijaspore u BiH na strukturiran način i pružiti poticaje za ulaganja u dijasporu. Fond za dodjelu bespovratnih sredstava će olakšati mobilizaciju kapitala dijaspore u malih i srednjih preduzeća sa visokim potencijalom rasta, ali nedovoljno finansirana, koja mogu stvoriti nova radna mjesta u nizu sektora.

a) Iznos pojedinačnog granta

Iznos pojedinačnog granta se kreće u rasponu od 15.000 do 70.000 KM.

b) Fokus područja za razmatranje Fonda za dodjelu bespovratnih sredstava

Bespovratna sredstva će biti dodijeljena za aktivnosti koje doprinose : kreiranju novih radnih mesta, povećanju direktnih investicija dijaspore, uspostavljanju i ili jačanju partnerstava malih i srednjih preduzeća u BiH s dijasporom, prenosu znanja iz dijaspore, istraživanju novih tržišta, mentorstvima, poslovnom umrežavanju i jačanju veza između nauke, tehnologije i privrede, te korištenju ostalih finansijskih i nefinansijskih doprinosa ekonomskom razvoju BiH.

c) Uključivanje i inkluzivnost

USAID Diaspora Invest projekt naglašava inkluzivnost u projektnim aktivnostima. MMSP koja su u vlasništvu žena ili je žena u upravljačkoj strukturi ili zapošljava žene, mlađe, osobe sa invaliditetom ili druge marginalizirane grupe snažno se ohrabruju da se prijave, kao i MMSP registrovana u nerazvijenim područjima.

d) Očekivani rezultati:

Zahtjevi za dodjelu bespovratnih sredstava moraju specificirati rezultate aktivnosti i objasniti kako i u kom stepenu se od njih očekuje da generišu opipljive ciljeve poslovanja. Unutar sekcije o očekivanim rezultatima dodjele bespovratnih sredstava potrebno je jasno navesti:

- Kreiranje novih radnih mesta;
- Investicije dijaspore;
- Stimulisanje rasta preduzeća, vidljivo kroz porast u prodaji/prometu i ili izvozu, i ili
- Uvođenje novih proizvoda i ili usluga na BiH i izvozna tržišta ili proširenje postojećeg poslovanja.

e) Ciljani sektori

Fond za dodjelu bespovratnih sredstava USAID Diaspora Invest projekta je otvoren za sve kompanije u

proizvodnim sektorima, agribiznisu/poljoprivredi, energetici, turizmu i većini servisnih sektora, uključujući zdravstvene usluge kao i informacijske i komunikacijske tehnologije (IKT), te industriju outsourcing-a poslovnih procesa, BPO.

Prednost pri ocjenjivanju će se dati prijedlozima koji (i) podstiču inovacije i produktivnost, (ii) obezbjeđuju kvalitetna radna mjesta za sve građane, uključujući žene, mlade i osobe s invaliditetom, (iii) promoviraju otvorenu, izvozno orijentiranu ekonomiju, (iv) podržavaju razvoj manje razvijenih regiona, (v) omogućavaju digitalnu transformaciju privrede i (vi) podržavaju tranziciju ka čistoj ekonomiji, ekonomiji obnovljivih resursa i niskim emisijama ugljika.

f) Predviđeni vremenski okvir:

Poziv će biti otvoren do 27. februara 2023. godine u 16.00 sati, a zatvoren 31. marta 2023. u 16.00 sati.

Svi podnositelji zahtjeva, i oni čiji zahtjevi budu prihvaćeni nakon inicijalnog razmatranja, kao i oni čiji zahtjevi budu odbijeni, biće obaviješteni o ishodu do 15. aprila 2023. godine. Podnositelji zahtjeva čiji prijedlozi budu ocijenjeni kao uspješni po pitanju administrativnog dijela dostavljenog poslovnog prijedloga, biće obaviješteni o prelasku u narednu fazu evaluacije, odnosno tehničku evaluaciju projekta. Tokom ove faze evaluacije, ukoliko bude potrebno, podnosioci zahtjeva će trebati pružiti dodatne informacije ili pojašnjenja.

4. Kriteriji za dodjelu bespovratnih sredstava

Fond za dodjelu bespovratnih sredstava USAID Diaspora Invest projekta je usmjeren na podršku novim poslovnim poduhvatima dijaspore u Bosni i Hercegovini ili pomaganju u proširenju poslovanja postojećih preduzeća povezanih sa dijasporom koja su osnovana u posljednje tri godine prije datuma objavljivanja ovog Poziva.

Postoji nekoliko kriterija koje podnositelj zahtjeva bosanskohercegovačke dijaspore moraju osigurati da bi bili kvalifikovani za finansiranje. Ti kriteriji podrazumijevaju:

1. **Pravni status:** Fond za bespovratna sredstva otvoren je za mikro, mala i srednja preduzeća (MMSP)² osnovana u Bosni i Hercegovini. Zakonski predstavnik preduzeća koja još nisu završila postupak osnivanja mogu učestvovati u Pozivu, pod uslovom da registraciju okončaju prije završnog kruga odabira.
2. **Starost preduzeća:** Mala i srednja preduzeća (MSP), podnositelji zahtjeva, moraju imati status startupa ili preduzeća osnovanog prije najviše tri godine (0 – 3 godina starosti) prije datuma objave Poziva za dostavljanje zahtjeva. Zahtjevi od preduzeća osnovanih prije 28. februara 2020. godine neće biti razmatrani.
3. **Sufinansiranje:** Sufinansiranje od strane podnosioca zahtjeva je obavezno. To znači da će dio koji se traži od Diaspora Invest Project Fond za dodjelu bespovratnih sredstava USAID Diaspora Invest projekta a, imati najmanje 1:1 zahtjev za sufinsiranje za podnosioce zahtjeva.
4. **Poslovna saradnja sa dijasporom:** Mikro, mala i srednja preduzeća (MMSP), podnositelji zahtjeva, moraju imati uspostavljenu vezu sa članom dijaspore koju moraju i dokazati, na neki od slijedećih načina:
  - i. **Vlasničkim odnosom člana bh. dijaspore kroz najmanje 20% vlasničkog udjela člana dijaspore u mikro, malom ili srednjem preduzeću,** bilo direktno kao pojedinac ili preko preduzeća u većinskom vlasništvu člana dijaspore.
Načini dokazivanja ovog odnosa su:
    - Dokaz o statusu člana bh. dijaspore koji se može demonstrirati putem kopije radne dozvole, boravišne dozvole, i/ili kopije pasoša (ukoliko je član bh. dijaspore strani državljanin koji živi izvan BiH), ili drugog dokumenta koji demonstrira da je član bh. dijaspore živio/la izvan BiH, u

² MSP definisana su brojem zaposlenih i ukupnim prometom ili ukupnom bilansom, prema čemu: (i) mikro preduzeća imaju manje od 10 zaposlenika i manje ili ukupno 2 miliona eura prometa ili ukupne bilanse, (ii) mala preduzeća imaju između 10 i 49 zaposlenika i manje ili ukupno 10 miliona eura prometa ili ukupne bilanse, i (iii) srednja preduzeća imaju između 50 i 249 zaposlenika i 50 miliona eura prometa ili ukupne bilanse.

- kontinuitetu, najmanje tri godine; i ima prebivalište u BiH ne duže od 5 godina prije podnošenja zahtjeva za dodjelu bespovratnih sredstava; i
- Izvod iz sudskog registra o registraciji preduzeća koje podnosi zahtjev za dodjelu bespovratnih sredstava, a u kojem je navedena vlasnička struktura tog podnosioca zahtjeva, u kojoj učestvuje član dijaspore.

Ukoliko član bh. dijaspore posjeduje minimalno zahtijevani vlasnički udio od 20% u firmi podnosiocu zahtjeva putem drugog pravnog lica u njegovom/njenom većinskom vlasništvu, tada podnositelj zahtjeva mora dostaviti i izvod iz registracijskog dokumenta tog pravnog lica koji dokazuje da je u većinskom vlasništvu člana bh. dijaspore.

III

- ii. **Dokaziva poslovna saradnja sa članom bh. dijaspore** koji posreduje u plasmanu proizvoda i usluga na međunarodna tržišta za preduzeće koje podnosi prijavu, posredovanje u investiranju od strane člana bh. dijaspore, zajedničkog ulaganja ili drugog oblika saradnje koji je prihvaćen kao nematerijalno učešće za provedbu poslovnog plana. Navedena poslovna saradnja može poprimiti jedan od navedenih oblika:

- a) **Član bh. dijaspore koji je posrednik/ca na međunarodnom tržištu** – član bh. dijaspore je vlasnik/ca ili suvlasnik/ca strane kompanije koja posreduje u plasmanu proizvoda i/ili usluga preduzeća podnosioca zahtjeva. Ovaj član dijaspore sarađuje sa bh. preduzećem za pristup inostranom tržištu (povezuje kompaniju sa lancima distribucije i prodajnim mrežama s ciljem osiguranja pristupa stranim tržištima i pronalaženju partnera i klijenata u inostranstvu).

Načini dokazivanja ovog ugovornog odnosa su:

- **Dokaza o statusu člana bh. dijaspore koji je posrednik/ca za međunarodno tržište** koji se može demonstrirati putem kopije radne dozvole, boravišne dozvole, i/ili kopije pasoša (ukoliko je član bh. dijaspore strani državljanin koji živi izvan BiH), ili drugog dokumenta koji demonstrira da je član bh. dijaspore živio/la izvan BiH, u kontinuitetu, najmanje tri godine. Ukoliko je član bh. dijaspore jedna od ugovornih ili sporazumnih strana putem pravnog subjekta čiji je vlasnik/ca ili suvlasnik/ica, potrebno je dostaviti izvod iz sudskog registra za tog pravnog subjekta, a da bi se dokazalo vlasništvo u tom pravnom licu.
  - **Kopije kupoprodajnog ugovora ili ugovora** koji demonstrira postojeću poslovnu saradnju između člana bh. dijaspore koji je posrednik za međunarodno tržište i bh. preduzeća koje je podnositelj zahtjeva za grant. Podnositelj zahtjeva treba dostaviti kopije ugovora (a ukoliko je dokument na drugom jeziku osim službenih jezika BiH ili engleskog jezika, potrebno je prevesti ovaj dokument); i
  - **Kopije prethodno izvršenih narudžbi sa odgovarajućim fakturama** u godini koja prethodi Pozivu ako se radi o već postojećem odnosu između kompanije sa sjedištem u BiH i pripadnika dijaspore (bilo da djeluje kao fizičko lice ili strano pravno lice u vlasništvu ili suvlasništvu od strane pripadnika bh. dijaspore). Ako je ovaj ugovorni odnos između kompanije koja podnosi prijavu i člana dijaspore zaključen tokom Poziva, implementacija i izvršenje granta će biti obavezna uz priložene kopije naloga i odgovarajućih faktura koje potvrđuju izvršenje ovog ugovornog odnosa tokom implementacije granta.
- b) **Član bh. dijaspore je posrednik u investiranju strane kompanije u BiH** – član dijaspore je posrednik ("Posrednik u dijasporskim investicijama") između bh. preduzeća i nove, strane investicije koja će biti izvršena i sprovedena u BiH, a član bh. dijaspore postaje dio menadžmenta u novo-formiranoj kompaniji u BiH. U ovom slučaju, podnositelj zahtjeva za grant može biti preduzeće registrovano u BiH koje je nastalo kao rezultat ove saradnje.

Načini dokazivanja ovog ugovornog odnosa su:

- i. **Dokaz o statusu člana bh. dijaspore da djeluje kao posrednik u dijasporskim investicijama u BiH** koji se može demonstrirati putem kopije radne dozvole, boravišne dozvole, i/ili kopije pasoša (a ukoliko

- je bh. član dijaspore strani državljanin koji živi izvan BiH), ili drugog dokumenta koji demonstrira da je član bh. dijaspore živio/la izvan BiH, u kontinuitetu, najmanje tri godine,
- ii. Potpisana izjava ili ugovor podnosioca zahtjeva koji dokumentuje da je član bh. dijaspore koji je posrednik u investiranju strane kompanije u BiH zaposlen u bh. preduzeću koje je podnositelac zahtjeva za grant, te da je prethodno bio (ili je još uvijek) zaposlen u stranoj kompaniji koja je vlasnik ili suvlasnik preduzeća u BiH u koje investira. Ova potvrda također potvrđuje da je član bh. dijaspore dio menadžment tima u bh. preduzeću u kojoj je ta investicija izvršena. Preduzeće koje je nastalo kao rezultat investicije u BiH može biti podnositelac zahtjeva za grant. Zaposlenje člana bh. dijaspore koji je posrednik u investiranju strane kompanije u BiH je bilo u trajanju od najmanje tri godine u stranoj kompaniji koja je investirala u BiH.

Ilustrativni primjeri prihvatljivih prijedloga nalaze se na kraju ovog Poziva.

Članovi dijaspore definišu se kao iseljenici/ce i njihovi potomci koji žive izvan zemlje rođenja ili porijekla, bilo na privremenoj ili trajnoj osnovi, ali i dalje imaju značajne veze sa zemljama porijekla. Status člana dijaspore mora biti dokazan važećim dokumentom koji ukazuje na prebivalište izvan BiH sa ukupnim trajanjem od najmanje pet godina. Osoba se također može smatrati članom dijaspore ako se vratila u Bosnu i Hercegovinu i ima trajno prebivalište u BiH unutar pet godina prije datuma kada je podnesen zahtjev. Ova osoba dužna je dokazati važećim dokumentima da je imala kontinuirani boravak u inostranstvu u trajanju od tri godine.

5. Finansiranje i podjela troškova

Podnositelji zahtjeva za bespovratna sredstva biće dužni da zahtjev podupru vlastitim doprinosom za finansiranje, i to najmanje u odnosu od 1: 1. To znači da doprinos Fonda za dodjelu bespovratnih sredstava USAID Diaspora Invest projekta ne može premašiti 50% cijelokupnog finansiranja neophodnog za implementaciju poslovnog prijedloga predloženog u zahtjevu za dodjelu sredstava. Udio doprinosa podnositelja zahtjeva za finansiranje može biti najmanje 50% u gotovini, a preostalih 50% može se osigurati kao nefinansijski doprinos podnositelja zahtjeva. Podnositelji zahtjeva koji osiguraju veći udio vlastitog finansiranja (kako u pogledu ukupnog udjela u prijedlogu poslovanja, tako i u pogledu udjela gotovine i nefinansijskog doprinosa) imaju prednost u postupku evaluacije.

6. Dozvoljeno korištenje sredstava granta

Sredstva granta koja se traže od Fonda za dodjelu bespovratnih sredstava moraju biti u potpunosti namijenjena za finansiranje kupovine osnovnih sredstava. Osnovna sredstva se definisu kao sredstva koja su kupljena za dugoročnu upotrebu i nije verovatno da će biti pretvorena u gotovinu u roku od najmanje 12 mjeseci, kao što je oprema.

Oprema se definise ili kao materijalna imovina (kao što su mašine, kompjuteri, proizvodne linije itd.) ili kao nematerijalna imovina (softver, zaštitni znak, patent, goodwill, itd.) koja ima vijek trajanja duži od jedne godine.

Imajte na umu da najmanje jednu ponudu za traženu opremu treba dostaviti uz prijavu za dodjelu bespovratnih grantova. Iako informativne, ove ponude treba da osiguraju indikativnu tržišnu vrijednost za traženu nabavku.

7. Ograničenja

Fond za dodjelu bespovratnih sredstava USAID Diaspora Invest projekta neće odobriti sredstva za poslovne prijedloge koji dovode do narušavanja tržišta, niti će se dodijeljena bespovratna sredstva moći koristiti za sljedeće:

- Troškove organizacije ceremonija, zabava, proslava ili „reprezentacija“.
- Kupovinu robe koja podliježe ograničenjima, kao što su: poljoprivredna roba, motorna vozila, uključujući motocikle, lijekovi, medicinska oprema, proizvodi za kontracepciju, korištена oprema (bez prethodnog odobrenja projekta „Diaspora Invest“), koja podliježe ograničenjima, ili zabranjena roba, u skladu sa propisima USAID-a, uključujući, ali bez ograničenja na sljedeće: oprema i usluge za abortus, luksuzne robe, itd.
- Alkoholna pića.
- Kupovinu dobara ili usluga koja podliježu ograničenjima ili su zabranjena, u skladu sa propisima USAID-a, prema izvoru ili zemlji porijekla (Laos, Kuba, Iran, Sjeverna Koreja, (Sjeverni) Sudan i Sirija) takvih

dobra ili usluga.

- Prethodne obaveze i/ili dugovanja, novčane kazne i kazne nametnute kompaniji koja je korisnik bespovratnih sredstava.
- Donacije.

Zahtjevi neće biti razmatrani ukoliko ih podnesu dole navedeni subjekti, ili drugi subjekti u partnerstvu sa:

- Neprofitnim organizacijama, državnim institucijama (nacionalne, regionalne ili lokalne).
- Poljoprivredne zadruge ili udruženja, uključivo poljoprivredna gazdinstva i/ili obrti.
- Zaposlenicima, ugovaračima ili članovima porodica sponzora koji učestvuju u Pozivu (USAID, itd.).
- Učesnicima Stručne komisije za razmatranje i evaluaciju (REC), pružateljima tehničke podrške (TA) i konsultantskih usluga koje finansira Projekat.
- Subjekti navedeni kao Stranke koje imaju zabranu učešća u Programima Federalne nabavke ili Programima podrške koji ne podrazumijevaju nabavke.

Podnositelji zahtjeva mogu podnijeti samo jedan zahtjev na otvoreni Poziv.

Svi prijedlozi sadržani u zahtjevu za dodjelu bespovratnih sredstava moraju poticati dobre ekološke prakse. Svaka aktivnost koja proizlazi iz ovog Poziva će biti finansirana sredstvima USAID-a i podliježe propisima Vlade SAD-a i USAID-a. Sva dobra i usluge ponuđene u odgovoru na ovaj Poziv, moraju biti u skladu sa geografskim kodom USAID-a 935 u skladu sa Kodeksom federalnih propisa Sjedinjenih Država (CFR), 22 CFR §228, dostupan na: <http://www.gpo.gov/fdsys/pkg/CFR-2012-title22-vol1/pdf/CFR-2012-title22-vol1-part228.pdf>. Bosna i Hercegovina je mjesto gdje se odvijaju aktivnosti.

8. Proces podnošenja zahtjeva

Bilo koja kompanija koja je zainteresovana za prijavu na Poziv Fonda za dodjelu bespovratnih sredstava USAID Diaspora Invest projekta moraju podnijeti zahtjev, na engleskom ili na jezicima BiH.

Popunjeno obrazac treba dostaviti u elektronskoj verziji. Elektronsku prijavu treba popuniti i učitati sa popratnim dokumentima koristeći online verziju dostupnu na linku : www.grant.diasporainvest.ba

Potičemo sve zainteresirane kandidate da posjete jednu od Info sesija navedenih ovim Pozivom, prije podnošenja zahtjeva za prijavu, ako je moguće.

Zahtjev za dodjelu bespovratnih sredstava treba dopuniti popratnim dokumentima i certifikatima, kako slijedi:

- Kopija radne dozvole, dozvole boravka, lične karte, pasoša/vize ili drugog oblika identifikacije kojim se potvrđuje status člana dijaspore; pojedinci koji su trenutno stanovnici ili firma registrovana u BiH mogu biti podnositelji zahtjeva, ukoliko je moguće dokazati status člana dijaspore;
- Potpisana izjava kojom se potvrđuje status člana dijaspore;
- Potpisana izjava koja potvrđuje poslovnu saradnju sa bh. dijasporom (**napomena**: potpisati samo u slučaju kada veza sa dijasporom odgovara prema kriterijima podobnosti „Posredniku za dijasporske investicije“) opisanom u odjeljku 4. Podobnost za dodjelu grantova)
- Kopije kupoprodajnog ugovora ili drugih ugovora i izvršenih narudžbi i odgovarajućih faktura (**napomena**: potpisati samo u slučaju kada veza sa dijasporom odgovara prema kriterijima podobnosti „Posredniku za dijasporske investicije“) opisanom u odjeljku 4. Podobnost za dodjelu grantova
- Obavezni certifikati/potvrde;
- Bilans stanja i bilans uspjeha firme za prethodne tri godine, ako je firma postojala u tom razdoblju;
- Izvod iz sudskog registra/registra privrednih subjekata, koji sadrži datum prve registracije, imena osnivača i udjeličara/dioničara;
- Detaljan budžet i period provođenja planirane ideje (**napomena**: pogledati Excel dokument);
- Plan brendiranja i označavanja

- Ostala prateća dokumenta navedena na drugom mjestu u ovom Pozivu.

Napominjemo da zahtjevi za dodjelu bespovratnih sredstava i popratni dokumenti moraju biti potpisani i učitani (upload) uz zahtjev do datuma navedenog u ovom Pozivu. Nepotpune prijave biće odbačene.

Projekat će, po primitku zahtjeva za bespovratna sredstva, potvrditi primitak istih i označiti ih svojim prijavnim brojevima. Fond za dodjelu bespovratnih sredstava će prvenstveno podržati aktivnosti podnesene kao odgovor na otvoreni Poziv za dostavljanje zahtjeva.

Podnositelji zahtjeva čiji prijedlozi budu ocijenjeni kao uspješni biće obaviješteni o prelasku u narednu fazu evaluacije. Podnositelje zahtjeva čiji su prijedlozi ocijenjeni kao uspješni posjetit će tim USAID „Diaspora Invest“ projekta. Tokom posjete lokaciji, tehnički tim i/ili grant menadžer Diaspora Invest projekta će usporediti i procijeniti informacije dostavljene u zahtjevu za dodjelu sredstava i pratećim dokumentima, kao što su opis poslovnog plana, lokacije i mjesta, stanje opreme i objekata, dostupnost ljudskih resursa, te tehničke kapacitete podnositelja zahtjeva. Posjeta će se također iskoristiti za eventualne pregovore o budžetu, ukoliko tim „Diaspora Invest“ projekta utvrди da su isti neophodni, kako bi se osiguralo da se predložene poslovne aktivnosti provedu na način kako je to opisano u poslovnom planu. Kandidati koji ispunjavaju kriterije evaluacije biće ocijenjeni od strane Komisije za reviziju i evaluaciju (REC) kao stručne komisije. Komisija za reviziju i evaluaciju će se sastojati od članova osoblja USAID Diaspora Invest projekta i može uključivati istaknute poslovne stručnjake i razvojne praktičare iz USAID-a, partnera iz Fonda za dodjelu bespovratnih sredstava ili drugih razvojnih institucija, kao i lidera iz zajednice dijaspore. Podnosioci prijava odabrani da učestvuju u radu Komisije za reviziju i evaluaciju biće pozvani da ukratko iznesu svoje prijedloge Komisiji i odgovore na sva neriješena pitanja.

Prije dodjele bespovratnih sredstava u okviru ovog Poziva, od uspješnih podnositelaca zahtjeva će se tražiti da se registruju i dobiju Jedinstveni identifikator (UEI) na <https://sam.gov/content/duns-uei>. Imajte na umu da proces dobivanja UEI broja može trajati do tri sedmice i da to planirate u rokovima implementacije.

Imajte na umu da proces evaluacije i odabira, uključujući dobivanje svih potrebnih odobrenja za zaključivanje ugovora o grantu sa uspješnim podnosiocima zahtjeva, obično traje 90 dana nakon završetka Poziva. Ovaj rok je samo indikativan i može varirati u zavisnosti od broja primljenih prijava i drugih faktora.

9. Trajanje implementacije dodjele bespovratnih sredstava

Implementacija dodjele bespovratnih sredstava može imati period implementacije maksimalno 18 mjeseci (jedna i po godina) i kao takva treba se odraziti u rasporedu aktivnosti i rezultata u aplikaciji za dodjelu bespovratnih sredstava.

10. Dodatne informacije

Dodatna pitanja možete proslijediti uredu projekta „Diaspora Invest“ u pisanoj formi do 15. marta 2023. godine, a svi odgovori će biti dostupni i objavljeni na web stranici projekta do 25. marta 2023. godine. Pitanja se podnose na grants@diasporainvest.ba (molimo navedite "Small Grant Fund – RFA-2023-04 Grant Question" u predmetu e-mail poruke).

S ciljem adekvatnog informisanja o Pozivu, planirani su informativni sastanci kako slijedi:

Datum	Lokacija	Vrijeme	Kontakt za registraciju
1	Sarajevo Privredna komora FBiH Branislava Đurđeva 10, Sarajevo 6.mart 2023	11.00	email: prijava@diasporainvest.ba , tel: +387 33 921 246
2	Bihać Hotel Opal	10.00	email: prijava@diasporainvest.ba , tel: +387 33 921 246

	Krupska, Bihać 8.mart 2023		
3	Banja Luka Privredna komora Republike Srpske Branka Čovića 6, Banja Luka 9.mart 2023	10,00	email: prijava@diasporainvest.ba , tel: +387 33 921 246
4	Prijedor Razvojna agencija grada Prijedora PREDA Aleja kozarskog odreda 9, Prijedor 9.mart 2023	14,00	email: prijava@diasporainvest.ba , tel: +387 33 921 246
5	Livno Linnovate Zgona bb, Livno 13.mart	12,00	email: prijava@diasporainvest.ba , tel: +387 33 921 246
6	Mostar INTERA Bišće polje bb, Mostar 14.mart 2023	11,00	email: prijava@diasporainvest.ba , tel: +387 33 921 246
7	Tuzla Privredna komora TK Trg slobode bb, Tuzla 15.mart 2023	12,00	email: prijava@diasporainvest.ba , tel: +387 33 921 246
8	ONLINE Info sesija Zoom 16.mart 2023	16,00	email: prijava@diasporainvest.ba , tel: +387 33 921 246

II. Kriteriji za ocjenjivanje i odabir

Pri odabiru prijedloga za dodjelu bespovratnih sredstava biće razmatrani sljedeći ključni kriteriji za ocjenjivanje:

(i) Tehnički kriteriji

- **Poslovni plan (30%)**: Poslovni planovi moraju pokazati dobro osmišljenu ideju i poslovni model koji ima potencijal da bude profitabilan, održiv i koristan za lokalnu zajednicu, uz jasno učešće i/ili ulaganje i/ili učešća dijaspore. Uspješni prijedlozi će jasno artikulirati kako je predloženi proizvod, usluga ili poslovni model uvjerljiviji od onih koji trenutno postoji i kako poslovni prijedlog može poboljšati ili unaprijediti poslovanje i zajednicu.
- **Operativni, primjenjivi rezultati (30%)**: Prijedlozi moraju pokazati sposobnost postizanja oplodljivih rezultata u smislu poslovnog rasta i ekonomskog razvoja tokom perioda sprovećenja poslovne aktivnosti, i kasnije. Potrebno dostaviti i razraditi informacije o postojećim poslovnim aktivnostima u BiH, ako ih ima. Ovaj segment treba jasno definirati relevantne pokazatelje ishoda, kao i ciljeve kao što su proizvodnja, prodaja, otvaranje direktnih i indirektnih radnih mjeseta, povećanje plata, pristup informacijama itd.
- **Kapacitet upravljanja (10%)**: Prijedlozi trebaju pojasniti i prikazati kapacitet upravljačkog ili ključnog osoblja da uspješno sprovede i razvija poslovanje, i što je najvažnije, da implementira specifične ključne aktivnosti navedene u prijedlogu predloženim za sufinsiranje. Dokazi će uključivati informacije u vezi sa ključnim osobljem, relevantnim kvalifikacijama i dokazanim uspjesima i vrstama sistema upravljanja (finansijskih i drugih) koji se koriste za upravljanje i poslovanje. Prijedlozi moraju pokazati sposobnost da se iskoriste postojeći resursi podnosioca

zahtjeva u smislu poslovnog prijedloga, finansiranja, stručnosti i umrežavanja. Prijedlozi također treba da objasne dubinu i snagu odnosa između pripadnika dijaspore i lokalnog(ih) preduzetnika/preduzeća, kao i korištenje drugih resursa, ako je primjenjivo.

ii) Isplativost i realna opravdanost troškova

- **Finansijska održivost, finansiranje i vlastito učešće podnositelja zahtjeva (30%)**: Podneseni zahtjev mora sadržavati finansijski poslovni model koji realno odgovara lokalnom kontekstu/tržištu u kratkoročnom i srednjoročnom razdoblju, kao i strategiju dugoročne održivosti. Prijedlozi moraju opisati kako će se sredstva koristiti, te prikazati doprinos podnositelja zahtjeva u odnosu na iznos koji se traži od FOND-a, i to najmanje u omjeru jedan naprama jedan. Prednost će imati prijedlozi koji budu nudili veći omjer u korist vlastitog učešća. Najmanje 50% odgovarajućeg doprinosa mora biti u obliku novčanog doprinosa. Osim novčanih doprinosa, resursi kao što su znanje i praksa, kao i drugi nefinansijski instrumenti također su vrijedni doprinosi, ali moraju biti dokumentirani i dokazivi.

(iii) Ostali kriteriji i razmatranja evaluacije:

- Adekvatnost Plana brendiranja i označavanja
- Pažnja na uključivanje roda, mlađih, manjina, osoba sa invaliditetom i drugih sveobuhvatnih pitanja marginalizovanih grupa i ispravnosti sistema korporativnog upravljanja i integriteta podnosioca zahtjeva.
- Zaštita životne sredine, jačanje održivosti životne sredine i otpornosti na klimu, i rješavanje pitanja životne sredine, ako ih ima.
- Čvrsti i zdravi odnosi sa zaposlenima, dobavljačima, kupcima i lokalnom zajednicom u kojoj podnositelj zahtjeva posluje.

Prednost će imati prijedlozi koji budu sadržavali sljedeće:

- 1) Veći iznos sufinansiranja podnositelja zahtjeva u odnosu na tražena bespovratna sredstva i veći iznos sufinansiranja u gotovini u odnosu na doprinos u nefinansijskim sredstvima podnositelja zahtjeva.
- 2) Kreiranje većeg broja radnih mesta - napominjemo da se nova radna mjesta definiraju kao osobe koje su trajno zaposlene od strane podnositelja zahtjeva, što bi se dokumentiralo putem službenih evidencijskih dokumenata o zapošljavanju nakon korištenja bespovratnih sredstava.
- 3) Veći iznos direktnе investicije dijaspore.

12. Dostupnost bespovratnih sredstava i druga pitanja

Objavlјivanje ovog Poziva (RFA) ne predstavlja obavezu projekta „Diaspora Invest“, USAID-a, Vlade Sjedinjenih Američkih Država ili Financial Markets International, Inc (FMI) kao ugovarača da dodijeli bespovratna sredstva, niti obvezuje USAID, Vladu SAD-a ili FMI da plaća troškove koji nastanu u procesu pripreme i dostavljanja zahtjeva za dodjelu sredstava Fonda.

Diaspora Invest projekt zadržava pravo da odluči o finansiranju bilo kojeg ili nijednog podnesenog zahtjeva, produži ili skrati rok za dospijeće zahtjeva, te da dodijeli sredstva prema revidiranom rasporedu. Dodijeljena sredstva biće podložna raspoloživosti sredstava Fonda za dodjelu bespovratnih sredstava.

Za dodatne informacije ili pojašnjenja, podnositelji zahtjeva mogu pogledati *Vodič za podnosioce zahtjeva*, dostupan na: www.grant.diasporainvest.ba

Prilog I: Ilustrativni primjeri prihvatljivih prijedloga

Primjer 1: Nova investicija dijaspore u metaloprerađivačku industriju

Pojedinac A je član BiH dijaspore koji živi u Njemačkoj i trenutno osniva novu firmu B u Bosni i Hercegovini za proizvodnju specijaliziranih industrijskih cijevi i kliješta za savijanje cijevi za izvoz na njemačko i švicarsko tržište. Po osnivanju, firma B će zaposliti 17 radnika i zahtijevati ukupno 720.000 KM ulaganja u prvoj godini. Pojedinac A je podnio zahtjev za dodjelu bespovratnih sredstava Fondu Diaspora Invest-a za troškove kupovine CNC mašine za savijanje cijevi. Ukupna vrijednost CNC mašine iznosi 112.000 KM, pri čemu se pojedinac A prijavljuje za dodjelu sredstava Fonda Diaspora Invest u iznosu od 35.000 KM, dok će preostalih 77.000 KM pokriti firma B nakon osnivanja.

Zahtjev za dodjelu sredstava privremeno je odobren, s ugovorom o dodjeli bespovratnih sredstava koji je potpisana s firmom B nakon osnivanja.

Podnositelj zahtjeva		Fond Diaspora Invest	Postignuti ciljevi:
77.000 KM	Novčani doprinos	35.000	<ul style="list-style-type: none"> • Uspostavljena nova firma • Zaposleno 6 novih zaposlenika • Proizvodnja je inicirana, te je potakla prodaju • Investiranje dijaspore u iznosu od 77.000 KM
	Nefinansijski doprinos		
77.000	Ukupno	35.000	
112.000 KM			

Primjer 2: Proširivanje proizvodnje u postojećem proizvođaču autodijelova u vlasništvu dijaspore

Firma A je proizvođač rezervnih dijelova za automobile iz BiH s članom dijaspore kao većinskim vlasnikom. Osnovana je prije tri godine. Firma je upravo zaključila novi ugovor za izvoz u Italiju. U tu će svrhu firma zaposliti 6 novih zaposlenika i proširiti proizvodnu liniju. Firma A traži 35.000 KM grant sredstava od Fonda Diaspora Invest za troškove kupovine potrebne opreme, dok će firma A učestvovati sa 70.000 KM u projektu. Od tih 70.000 KM, 52.500 KM će biti doprinos u gotovini za kupovinu opreme, a 17.500 KM će biti nefinansijski doprinos u obliku poreza, komunalnih usluga, troškova radne snage i srodnih troškova.

Podnositelj zahtjeva		Fond Diaspora Invest	Postignuti ciljevi:
52.500	Novčani doprinos	35.000	<ul style="list-style-type: none"> • Zaposleno 6 novih zaposlenika • Unaprijeđena proizvodnja i povećana prodaja • Investiranje dijaspore u iznosu od 52.500 KM
17.500	Nefinansijski doprinos		
70.000	Ukupno	35.000	
105.000 KM			

Primjer 3:

Kompanija A je BiH IKT start-up registrovana u februaru 2021. godine. Kompanija je od Fonda Diaspora Invest-a zatražila 10.000 KM za kupovinu potrebne računarske opreme zbog proširenja postojećih poslovnih aktivnosti i zapošljavanja dva nova zaposlenika. Kompanija A ima ugovor o prodaji sa bh. članom dijaspore u Belgiji koji je vlasnik kompanije B u Belgiji za plasman i prodaju aplikacija kompanije A na belgijskom i luksemburškom tržištu. Ovaj sporazum je potpisana 2021. godine sa ciljem da se kompanija B ostvari ulaz na belgijsko i luksemburško tržište tokom 2021. godine. Ovaj ugovor se procjenjuje na 50.000 KM godišnje. Kompanija A će sufinansirati kupovinu opreme zajedno sa Fondom, u iznosu od 20.000 KM od Fonda za kupovinu opreme, a od čega je 15.000 KM učešće u gotovini od strane kompanije A. Kompanija A će doprinijeti još 7.000 KM za plate, koje će se koristiti za zapošljavanje novog osoblja.

Podnositelj zahtjeva		Fond Diaspora Invest	Postignuti ciljevi:

15,000	Novčani doprinos	20,000	<ul style="list-style-type: none"> • Uposlena 4 nova uposlenika • Proizvedena i prodana nova aplikacija na tržištu • Ostvarena prodaja na stranim tržištima • Ostvaren porast prihoda
5,000	Nefinansijski doprinos		
20,000	Ukupno	20,000	
40.000 KM			

Primjer 4: Član dijaspore otvara pristup danskom tržištu za bh. proizvođača namještaja

Pojedinac K je član dijaspore BiH koji radi u Danskoj za tvrtku za distribuciju namještaja, a koja djeluje kao posrednik za međunarodno tržište. On je kontaktirao bh. kompaniju B, proizvođača namještaja, kako bi proizveo sofe koje proizvodi kompanija B za dansko tržište. Pojedinac K i kompanija B potpisali su ugovor o kupoprodaji, a koji je specificirao uslove ugovora, kao što su: naknada za pojedinca K, trajanje ugovora o prodaji, očekivana prodaja kompanije B na ovom tržištu i druge informacije.

Ukupna vrijednost ovog ugovora je 117.000 KM za 2020. godinu. Ovaj kupoprodajni ugovor, uz prateće ranije, realizovane fakture o prodaji su dostavljeni uz zahtjev za dodjelu bespovratnih sredstava, a kako bi se potkrijepila uloga dijaspore na međunarodnom tržištu. Zahtjev za bespovratna sredstva u iznosu od 15.000 KM koristiti će se za ulaganje u opremu za pakiranje za kompaniju B. Kompanija B će obezbjediti dodatnih 10.000 KM kao novčani doprinos za nabavku opreme za pakovanje kao i doprinos u nematerijalnim sredstvima od 3.000 KM za zapošljavanje i obuku 2 nova radnika, uz planirano učešće u plaćama 7.000 KM.

Podnositelj zahtjeva		Fond Diaspora Invest	Postignuti ciljevi:
10.000	Novčani doprinos	15.000	<ul style="list-style-type: none"> • Zaposleno 2 nova zaposlenika • Investicija dijaspore 20.000 • Rezultat ostvarene prodaje putem dijaspore u iznosu od 117.000
3.000	Nefinansijski doprinos putem obuke novouposlenih i prenosa znanja		
7.000	Novčani doprinos putem plaća		
20.000	Ukupno	15.000	
35.000 KM			